

Katedra environmentálních studií

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Joštova 10, Brno 602 00

V Praze, 24. dubna 2012

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

rád bych se ucházel o pozici lektora Katedry environmentálních studií. Pokusím se načrtnout, s čím bych do takové spolupráce vstupoval a co mě k mému rozhodnutí vede.

Ekopsychologií se zabývám desátým rokem. Protože podporuji etablování české ekopsychologie od jejích počátků a rád propojuji akademickou sféru s environmentální praxí, obrací se na mě řada organizací z občanského sektoru, ale také studenti a studentky z celé republiky. Snažím se proto odborně sledovat široké spektrum ekopsychologických témat, abych je mohl zprostředkovat českému prostředí. Čerpám přitom jak ze zahraniční *ecopsychology*, která byla pro českou ekopsychologii rozhodující v prvních letech a dala jí své jméno, tak z tradiční *environmental psychology* a novější *conservation psychology*, které představují rozsáhlou odbornou komunitu a jsou více etablované ve vědě a výzkumu na zahraničních univerzitách.

Ve své lektorské praxi a publikační činnosti se snažím integrovat, event. porovnávat příspěvky různých psychologických směrů a škol, např. psychoanalytické, sociálně-psychologické či behavioristické přístupy. Odpovídají tomu publikace, na kterých jsem spolupracoval, mezi něž patří první české ekopsychologické publikace (Zelený kruh, 2009 a 2010) či první český překlad ekopsychologické publikace (Winterová, Kogerová; Portál, 2009), na kterém jsem se podílel jako lektor a spoluautor návrhu na vydání. Od roku 2007 edituji také *Český portál ekopsychologie* (www.ekopsychologie.cz), který slouží jako zdroj oborových informací pro české prostředí.

Svou orientaci v širokém spektru ekopsychologických témat bych rád nabídl formou kurzů a konzultací vašim studentům a studentkám, pro které budou obory *ecopsychology*, *environmental psychology* a *conservation psychology* nové. Čerpat přitom můžu ze svých šestiletých zkušeností s výukou ekopsychologie na katedře psychologie Filozofické fakulty UK a ze stovek hodin seminářů a workshopů, které jsem v posledních letech lektoroval pro nepsychologické profese (učitelé a učitelky, pracovníci a pracovnice neziskových organizací a veřejné správy).

V oblasti vědy a výzkumu bych rád na katedře environmentálních studií využil zkušenosti s přípravou teoretických přehledových prací i náročnějších empirických výzkumů. Určitým leitmotivem mých empirických aktivit jsou mapující studie, které jsem ve spolupráci s dalšími kolegy (viz životopis) použil pro komplexní výzkumné mapování témat, která byla v České republice zkoumána poprvé. Jednalo se např. o dětském prožívání kontaktu s přírodou (2004-2005), fungování a výchovný účinek lesních mateřských škol (2011), prožívání a chování přispěvatelů environmentální NNO v otázkách ochrany klimatu (2011) či ze sociální oblasti výzkum nízkoprahových klubů a terénních služeb v ČR (2010-2014). Realizace uvedených výzkumů vyžadovala použití rozsáhlé statistické analytiky, např. korelačních, srovnávacích a faktorových, event. clusterových analýz. Dlouhodobě používám také kvalitativní metody a v posledním roce vycházím z designu aplikované behaviorální analýzy.

Pro publikační činnost na katedře environmentálních studií bych rád v prvním roce využil nepublikovaná data z empirických šetření, která jsem s mými kolegy a kolegyněmi uskutečnil v loňském roce a letošním roce. Jedná se např. o zjištění z první české studie o lesních mateřských školách „*Kořeny předškolní výchovy : Podmínky zdravého vývoje dětí v rodině, školce a přírodě*“ nebo ze studie „*Přispěvatelé Greenpeace a ochrana klimatu*“ (ve spolupráci s Mgr. Janem Skalíkem). Na publikování čekají také dva články, které jsem po dokončení doktorského studia rozpracoval ve svém volném čase: jeden o působení emocí na environmentální postoje a chování, druhý o problematice validitě modelu *Responsible environmental behavior* (ve spolupráci s Mgr. Janem Urbanem). V plánu mám publikovat i svou disertační práci „*Charakteristika osobního vztahu k přírodě*“, která získala *Cenu Josefa Vavrouška* (buď jako monografii, nebo formou článků v odborných časopisech).

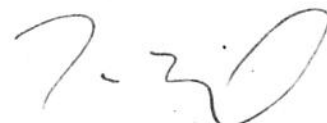
Zatímco ve výuce bych rád vašim studentům a studentkám zprostředkoval srozumitelný přehled různých ekopsychologických témat, ve své výzkumné práci bych se chtěl více specializovat. Konkrétně bych se rád soustředil na následující tři vybraná témata:

- **Proč lidé (ne)chrání životní prostředí?** (faktory ovlivňující environmentální chování, obranné mechanismy, modely proenvironmentálního chování, aplikovaná behaviorální analýza),
- **Kontakt dětí s přírodou** (prožívání kontaktu s přírodou, spontánní interpretace přírodního prostředí dětmi, tzv. nature deficit disorder),
- **Komunikace environmentálních témat s veřejností** (psychologická specifika této komunikace, sociální marketing, komunikační strategie osvětových kampaní a jejich evaluace).

V současné době lektoruji, dělám výzkumy a poskytuji konzultace řadě organizací v environmentální výchově a ochraně životního prostředí, ale také lesním mateřským školám či sociálním službám. Rád bych si kontakt s českou environmentální praxí udržel, a vítám proto možnost spolupracovat s Katedrou environmentálních studií na 0,5 úvazku. Věřím, že akademikovi přináší takové spojení důležité podněty a cennou zpětnou vazbu. Svůj význam mají také kontakty, které je možné zprostředkovat studentům a studentkám, či využít při společných projektech katedry a občanského sektoru. Osobně oceňuji také to, že by mi poloviční úvazek umožnil zůstat žít tam, kde to mám rád, kde mám svou rodinu a přátele.

Katedra environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity pro mě není neznámé pracoviště. Sleduji ji od jejích začátků, znám ji z vyprávění několika přátel a známých, kteří na katedře studují nebo vyučují, se zájmem čtu publikace některých kolegů a kolegů z vaší katedry. V uplynulých týdnech jsem se snažil dozvědět více o tom, jak by moje práce na katedře probíhala. Na základě toho všeho jsem se rozhodl, že bych u vás rád pracoval. Zajímá mě lektorování pro vaše studenty a studentky, líbí se mi podmínky pro systematický výzkum a pravidelnou publikační činnost, je mi blízké interdisciplinární zaměření vaší katedry a vítám prostor pro otevírání ekopsychologických témat, která jsou na českých univerzitách a v environmentální praxi nová.

Těším se na případnou spolupráci,

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D.

jan.krajhanzl@gmail.com, 274 812 606

Jan Krajanzi

jan.krajanzi@gmail.com, tel. 274 812 668

* 28. srpna 1978, Praha

Pod Altánem 44, Praha 10, 100 07

Vzdělání

2004 - 2010	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, doktorské studium sociální psychologie (Ph.D., PhDr.)
1999 - 2004	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, magisterské studium jednooborové psychologie, specializace sociální psychologie a klinická psychologie (Mgr.)
2000 - 2004	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, magisterské studium učitelství pro střední školy, obor psychologie (Mgr.)
1998 - 1999	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, učitelství pro 2. stupeň a střední školy, aprobace občanská výchova, český jazyk a literatura
1997 - 1998	Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, učitelství pro střední školy, aprobace základy společenských věd, český jazyk a literatura

Odborná spolupráce

2011 až současnost	OSVČ: výzkumná činnost (viz níže), lektorská činnost (viz níže) a konzultační činnost (Zelený kruh, Klimatická koalice, M77, Sdružení Tereza, SEVER, ad.).
2011 až současnost	Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina: člen pracovní skupiny pro přípravu certifikace organizací působících v oblasti EVVO na území ČR.
2010 až současnost	Ministerstvo životního prostředí ČR: člen pracovní skupiny pro kontakt dětí s přírodou.
2009 - 2011	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR: člen expertní skupiny pro přípravu <i>Akčního plánu Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2010-2012.</i>
2009	Ministerstvo životního prostředí ČR: člen expertní skupiny pro přípravu <i>Akčního plánu Strategie environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty 2010-2012.</i>
2009	Nakladatelství Portál: spoluautor návrhu na vydání, spoluautor předmluvy a lektor překladu knihy <i>Psychology of environmental problems</i> od autorek Winter, Koger.
2008 - 2010	Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina: člen <i>Pracovní skupiny pro kvalitu středisek environmentální výchovy.</i>
2006 až současnost	Envigogika, recenzovaný časopis pro environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu, člen redakční rady, http://envigogika.cuni.cz .

Realizované empirické výzkumy

- 2012 až současnost **Sdružení Tereza: *Evaluace programu Ekoškola z hlediska participace zúčastněných***, aplikace behaviorální analýzy.
- 2011 až současnost **Asociace lesních mateřských škol: *Kořeny předškolní výchovy : Podmínky zdravého vývoje dětí v rodině, školce a přírodě***, ve spolupráci s PhDr. Terezou Vošahlíkovou a PhDr. Helenou Vostradovskou.
- 2011 **Greenpeace ČR: *Příspěvatelé Greenpeace a ochrana klimatu: pohled zblízka***, ve spolupráci s Mgr. Janem Skalíkem, aplikace behaviorální analýzy.
- 2011 **Ulita: *Pohled dospívajících z Prahy 3 na zájmovou a volnočasovou nabídku Ulity***, aplikace behaviorální analýzy.
- 2010 až současnost **Česká asociace streetwork a Millward Brown: *Nízkoprahy pod lupou aneb Výzkum nízkoprahových zařízení pro děti a mládež 2010-2014***, ve spolupráci s Mgr. Karlem Čadou, Mgr. Martinou Zikmundovou a Mgr. Denisou Dohányosovou.
- 2004 - 2005 **Toulcův dvůr: *Děti a příroda - prožívání a zkušenosti***.
- 2004 **Katedra psychologie FF UK: *Osobní vztah člověka k přírodě (diplomová práce)***

Grantové projekty

- 2006 Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, specifický výzkum, řešitel projektu *Psychologická charakteristika osobního vztahu jedince k přírodě*.
- 2006 Ve spolupráci s Psychologickým ústavem FF UK navrhovatel projektu pro Grantovou agenturu ČR, *Mezioborový výzkum faktorů signifikantních pro utváření osobního vztahu jedince k přírodě*, spolupracovníci: Doc. Ing. Pavel Sirůček, PhDr. Josef Straka, Ph.D., Mgr. et Mgr. Pavla Koucká, Mgr. Jaroslav Hlinka, Mgr. Hana Pignon Fabiánová, Mgr. Pavel Skála, Ing. Ivana Hönigová (projekt nepřijat).
- 2006 Ve spolupráci s Psychologickým ústavem FF UK navrhovatel projektu pro Grantovou agenturu Akademie věd, *Ověření teoretického modelu psychologické charakteristiky osobního vztahu jedince k přírodě*, spoluřešitelé: Mgr. et Mgr. Pavla Koucká, Mgr. Jaroslav Hlinka (projekt nepřijat).
- 2004–2005 Ministerstvo životního prostředí, Věda a výzkum, grantový projekt 1C/4/40/04 *Odcizení člověka přírodě*, spolupráce na projektu.

Pedagogická činnost na univerzitní půdě

Semestrální kurzy

- 2009 *Úvod do ekopsychologie*, výběrový kurz, katedra psychologie FF UK
- 2004 - 2008 *Osobní vztah člověka k přírodě*, výběrový kurz, katedra psychologie FF UK
- 2004 - 2007 *Sociálně-psychologický výcvik*, kurz pro studenty sociální geografie, PĚF UK

2004 - 2005 *Sociální dovednosti*, Matematicko-fyzikální fakulta UK, ve spolupráci s PhDr. Štětovskou, Ph.D. a PhDr. Čelikovským

Sebezkušnostní a zážitkové vzdělávání

2006 *Přežití*, dvoudenní ekopsychologický sebezkušnostní seminář, Doupovské hory, katedra psychologie FF UK

2006 *Slavnost jara*, třídní zážitkový seminář, katedra psychologie FF UK

2006 *Zima*, třídní ekopsychologický sebezkušnostní seminář, Kokořínsko, katedra psychologie FF UK

2005 *Podzim*, třídní ekopsychologický sebezkušnostní seminář, Kokořínsko, katedra psychologie FF UK

2005 *Já (a) příroda*, týdenní ekopsychologický sebezkušnostní seminář, Rychlebské hory, katedra psychologie FF UK

2004 - 2006 *Interakční psychologický výcvik*, katedra psychologie FF UK

Vystoupení

2011 *Ekopsychologie: často pokládané otázky*, vystoupení na specializačním semináři sociální psychologie, katedra psychologie FF UK

2011 *Proč lidé nechrání životní prostředí?*, vystoupení na Bloku expertů, katedra environmentálních studií, FSS MU

2011 *Ekopsychologie známá neznámá: čtyři dekády vývoje environmentálně psychologických disciplín*, vystoupení pro katedru experimentální biologie rostlin PŘF UK

2011 *Exkurz do ekopsychologie*, vystoupení v rámci předmětu Environmentální výchova, Česká zemědělská univerzita

2008 *Ekopsychologie: lidská motivace a chování k životnímu prostředí*, vystoupení na Odborném semináři Ústavu pro životní prostředí PŘF UK v Praze

2006 - 2007 *Environmentální etika pro psychology*, vystoupení v rámci semináře Etika pro psychology, katedra psychologie FF UK

2005 - 2007 *Ekopsychologie*, vystoupení v rámci semináře Sociální psychologie, Filosofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Ústav informačních studií a knihovnictví

2004 *Seminář studentských prací*, vystoupení na semináři, katedra psychologie FF UK

Supervize výzkumných aktivit studentů a studentek

2011 *Účast na psychologickém výzkumu*, 9 studentů a studentek (atestováno PhDr. Štětovskou, Ph.D.)

2005 - 2007 *Účast na psychologickém výzkumu*, 4 studenti a studentky (atestováno PhDr. Štětovskou, Ph.D. a PhDr. Uhlářem)

Další vzdělávací činnost

- 2012 Dosud třináct vzdělávacích akcí ve spolupráci s Diviznou, Venkovským prostorem, Toulcovým dvorem, Lipkou, SEVERem, Krajským úřadem Karlovarského kraje, Sdružením Tereza, Sluňákovem, Krajským úřadem Jihočeského kraje, Alcedem
Názvy akcí: *Dobře utajené emoce v environmentální výchově, Proč lidé nechrání přírodu a životní prostředí?, Předškolní děti v přírodě, Komunikace ochrany životního prostředí s veřejností, Sláva a bída informací v environmentální výchově, Přírodě nadosah: kontakt dětí s přírodním prostředím, Spolupráce s pubertálními žáky v environmentální výchově, Sdílení zkušeností a řešení problémů v environmentální výchově.*
- 2011 Dvacet tři vzdělávacích akcí ve spolupráci s Nesehnutím, Ekocentrem Střevlák, Lipkou, Českou asociací streetwork, Diviznou, SEVERem, Novohradskými horami o.p.s., Chaloupkami, Sluňákovem, Sdružením středisek ekologické výchovy Pavučina, Ministerstvem životního prostředí, Alcedem, Národním institutem pro další vzdělávání, Krajským úřadem Jihočeského kraje.
Názvy akcí: *Předškoláci v přírodě: učíme se odvaze a ohleduplnosti, Proč lidé (ne)chrání přírodu? Spolupráce s pubertálními žáky v environmentální výchově, Jak vytvořit environmentální výukový program, Sdílení zkušeností a řešení problémů v ekologické výchově, Nízkoprahy pod lupou 2010, Umíme výstižně popsat vztah lidí k přírodě?, Environmentální výchova pro malé dívky, Dobře utajené emoce v environmentální výchově, Tváří v tvář přírodě: kontakt dnešních dětí s přírodním prostředím, Zoláštnosti EV na jednotlivých stupních škol.*
- 2010 Dvanáct vzdělávacích akcí ve spolupráci s Podblanickým ekocentrem Vlašim, Zeleným kruhem, Ministerstvem životního prostředí ČR, Ekocentrem Podhoubí, Ekocentrem Střevlák, Sdružením středisek ekologické výchovy Pavučina, Veronicou.
Názvy akcí: *Ekopsychologie, Doprovázení k ochraně životního prostředí, Příprava environmentálních výukových programů na evaluaci, Sdílení zkušeností a řešení problémů v environmentální výchově, Změna klimatu jako společenský problém, Týden pro biodiverzitu, Principy účinné environmentální výchovy, Jak v dětech probouzet lásku a úctu k přírodě?, Spolupráce s pubertálními žáky v EV.*
- 2009 Pět vzdělávacích akcí ve spolupráci s Ekocentrem Podhoubí a Sdružením středisek ekologické výchovy Pavučina.
Názvy akcí: *Sláva a bída informací v environmentální výchově, Zelené vyhoření, Jak lidé zvládají pocity a emoce spojené s ochranou životního prostředí, Principy účinné environmentální výchovy.*
- 2008 Čtyři vzdělávací akce ve spolupráci s Ekocentrem Podhoubí, Nesehnutím, Ekologickou sekci České křesťanské akademie, Ministerstvem životního prostředí.
Názvy akcí: *Beseda o ekopsychologii, Beseda o přesazích ekopsychologie a environmentální identitě, Seminář pro Ministerstvo životního prostředí ČR, Porozumění vztahu k přírodě jako východisko dobře zvolených cílů environmentální výchovy.*

- 2007 Vystoupení v panelové diskusi Společnosti pro trvale udržitelný život: *Životní prostředí, etika a informace.*
- 2006 Vystoupení na Psychologických dnech 2006: *Psychologie ve službách Země.*
- 2005 Dvě vystoupení v rámci projektu Odcizení člověka přírodě: *Psychické jevy vztahu jedince k přírodě, Výsledky výzkumu Děti a příroda: prožívání a zkušenosti.*

Další pracovní zkušenosti

- 2004 - 2010 **Nízkoprahový klub Beztíže při Ulitě:** vedoucí klubu po dobu pěti let, po celou dobu metodik a kontaktní pracovník pro rizikové skupiny žižkovských dětí a mládeže.
- 2002 - 2004 **Sdružení Tereza:** lektor environmentální výchovy.
- 1999 - 2001 **Bona o.p.s.:** kontaktní pracovník komunitního bydlení pro osoby s psychotickým onemocněním.

Další oborové zkušenosti

- 2012 až současnost Pořadatel celorepublikového DIY festivalu *Svatojánský festival ekologické výchovy*
- 2007 až současnost Autor a editor *Českého portálu ekopsychologie*, [http:// www.ekopsychologie.cz](http://www.ekopsychologie.cz), www.vztahkprirode.cz
- 2003-2005 Předseda *Sdružení přátel údolí Bylanky a Vrchlice*, účast ve správních řízeních proti výstavbě golfového hřiště v Roztěži u Kutné Hory
- 2002 - 2003 Absolvent *Školy občanské iniciativy, Hnutí Duha*

Ocenění

- 2011 Cena Josefa Vavrouška: 1. místo v kategorii disertačních prací za práci *„Charakteristika osobního vztahu k přírodě : Úvod do teorie a pojmosloví“*
- 2010 Diploma Comenianum: ocenění pro nejlepší pedagogy udělované MČ Praha 3
- 2002 Česko-slovenská cena za studentskou odbornou činnost v psychologii: 1. místo v hlavní soutěži za práci *„Psychologický potenciál fantasy Role playing games“*

Dovednosti

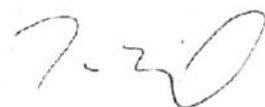
- Pracovní odborný přehled o ecopsychology, environmental psychology a conservation psychology, metodologie společenských věd, statistika, psychometrie, lektorské dovednosti, facilitace, příprava komunikační strategie, sociální marketing, strategické plánování, sociální práce a prevence, poradenské rozhovory, metodika environmentální výchovy

Jazykové	český jazyk (dva roky magisterského studia), anglický jazyk (zkoušky v rámci magisterského a doktorského studia na FF UK, používaná aktuálně pro čtení, minimálně pro komunikaci)
Počítačové	SPSS, SurveyMonkey, Excel, Word, Zotero, Powerpoint, Photoshop

Zájmy

Profesní zájmy	ekopsychologie, conservation psychology, společenskovední reflexe environmentálních témat, metodologie společenských věd, behaviorální analýzy, modely proenvironmentálního chování, komunikace environmentálních témat s veřejností, sociální marketing, strategie podpory proenvironmentálního chování, environmentální výchova, vývoj vztahu k přírodě od dětství do dospělosti, outdoor education, prožívání kontaktu s přírodou, vazba k místu, psychologie místa
Ostatní zájmy	fotografování, grafický design, hudba, genius loci u nás i jinde, domácí ekologie, politika, sociální trendy, popkultura, subkultury, aktivismus, malý bratr, pikniky

V Praze dne 24. dubna 2012

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D.